

Sygnatura akt III U 1114/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 10-02-2015 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Anna Walczak- Sarnowska**

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy Lila Andrzejewska

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 03-02-2015r. w Koninie

sprawy **B. Z. z udziałem płatnika składek A. M. (1) prowadzącej działalność gospodarczą Sklep delikatesy (...) z siedzibą w S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o podleganie ubezpieczeniom

na skutek odwołania **B. Z.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 14-10-2014r. znak: (...), decyzja nr (...)

Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza iż B. Z. jako pracownik u płatnika składek A. M. (1) prowadzącej działalność gospodarczą Sklep delikatesy (...) z siedzibą w S. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu, wypadkowemu od dnia 1 maja 2014r.

Sygnatura akt III U 1114/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. Inspektorat w K. decyzją nr (...), znak; (...) - (...) z dnia 14.10.2014 r. stwierdził, że B. Z. jako pracownik u płatnika składek A. M. (1) prowadzącej działalność gospodarczą Sklep (...)” z siedzibą w S. nie podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom : emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu, wypadkowemu w okresie od dnia 1.05.2014 r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy stwierdził, że B. Z. została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych w dniu 29.05.2014 r. , od dnia 1.05.2015 r. i w związku z tym, iż w krótkim okresie od zgłoszenia tj od 15.07.2014 r. wystąpiono z roszczeniem o wypłatę zasiłku chorobowego zostało przeprowadzone postępowanie wyjaśniające.

Organ rentowy wskazał, że w dniu 1.05.2014 r. została zawarta pomiędzy B. Z. a płatnikiem składek Sklep (...) A. M. (1), która jest matką odwołującej umowa o pracę. Na jej podstawie B. Z. została zatrudniona na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży i marketingu w wymiarze 1/2 etatu z wynagrodzeniem miesięcznym wynoszącym 1180 zł brutto. Umowa została zawarta na czas nieokreślony . Organ rentowy wskazał, że zgodnie z zakresem obowiązków zawartych w treści umowy do B. Z. należało;

realizowanie założonych celów marketingowych, promowanie produktów i usług z oferty firmy, realizowanie projektów marketingowych, poszukiwanie i ocenianie potencjalnych szans rynkowych dla sprzedaży towarów lub usług, prowadzenie analiz i badań rynku, przestrzeganie przepisów bhp.

Zaznaczono, że na pozorność zatrudnienia wskazuje to, iż B. Z. z tak szerokim zakresem obowiązków nie sporządzała żadnych dokumentów potwierdzających fakt wykonywania pracy na umówionym stanowisku.

Wskazano również, że podczas zwolnienia lekarskiego odwołującej, pracodawca nie zatrudnił nowego pracownika, któremu powierzono czynności wykonywane przez nią, a z protokołu przesłuchania pracodawcy wynika, że obowiązki jej przejęła A. M. (1). Zaznaczono również, odwołująca w okresie zatrudnienia przez A. M. (1) jest jednocześnie zatrudniona przez innego płatnika w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierownika zmiany. Z uwagi na powyższe okoliczności organ rentowy uznał, że zawartą umowę o pracę z dnia 1.05.2014 r. należy uznać za pozorną.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła ubezpieczona B. Z. , wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji w całości i stwierdzenie, że od dnia 1.05.2014 r. podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i chorobowemu jako pracownik w Sklepie (...)” A. M. (1) .

W uzasadnieniu wskazano, że zawarta umowa o pracę w dniu 1 .05.2014r. była rzeczywiście realizowana. Praca jej polegała ba poszukiwaniu potencjalnych szans rynkowych dla zwiększenia sprzedaży, promowaniu produktów poprzez sporządzanie materiałów reklamowych i promocyjnych w celu zachęcania klientów do dokonywania zakupów w sklepie (...). Wskazano, że odwołująca posiada wykształcenie, które pozwala na profesjonalne wykonywanie powierzonych obowiązków, w roku 2004 ukończyła technikum (...)W 2007 r. ukończył studia licencjackie w (...) (...) o specjalizacji Logistyka w przedsiębiorstwie , a w roku 2009 ukończyła studia magisterskie, a także studia podyplomowe na kierunku (...)

W konsekwencji odwołująca wskazała, iż nie może być mowy o pozorności umowy, skoro odwołująca faktycznie świadczyła pracę.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa sądowego wg norm przepisanych, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji, że w sprawie brak jest przesłanek na podstawie których można uznać, że między stronami doszło do nawiązania stosunku pracy na podstawie umowy o pracę. Wskazano, że zarówno przed zatrudnieniem odwołującej jak i po uzyskaniu przez nią świadczeń z ubezpieczenia społecznego pracodawca sam wykonywał obowiązki pracownicze odwołującej.

Organ rentowy ponownie podniósł, że celem zawartej umowy o pracę nie była wola rzeczywistego jej świadczenia, lecz wyłącznie uzyskanie uprawnień z ubezpieczenia społecznego.

Sąd ustalił i zważył, co następuje :

A. M. (1) prowadzi od 20 lat Sklep (...) z siedzibą w S.. Przedmiotem działalności jest sprzedaż artykułów spożywczych oraz monopolowych .

B. Z. od 2011 roku zatrudniona jest w sklepie (...) w K. na stanowisku kierownika zmiany i pracuje w godzinach od 13.30 do godziny 21.30. z wynagrodzeniem 3.400 zł brutto .

W dniu 1.05..2014 r. została zawarta pomiędzy B. Z. i A. M. (1) umowa o pracę na stanowisko specjalisty ds. sprzedaży i marketingu w wymiarze 1/2 etatu z wynagrodzeniem 1180 zł brutto miesięcznie na czas nieokreślony.

W sklepie (...) zatrudnia 3 pracowników na stanowisku sprzedawcy. W związku z problemami ze zdrowiem A. M. (1) zdecydowała o zatrudnieniu B. Z. , która jest jej córką. Do obowiązków odwołującej zgodnie z e wskazanym zakresem należało ; realizowanie założonych celów marketingowych, promowanie produktów i usług z oferty firmy, realizowanie

projektów marketingowych, poszukiwanie i ocenianie potencjalnych szans rynkowych dla sprzedaży towarów lub usług, prowadzenie analiz i badań rynku, przestrzeganie przepisów bhp.

Odwołująca pracowała na sali sprzedaży, w biurze. Praca jej głównie polegała na negocjowaniu ceny z hurtownikami, sprawdzaniu ceny rynkowych celem wprowadzenia promocji. Ubezpieczona w okresie pracy rozwinęła dobry punkt do płatności kartą , doładowanie do kart telefonicznych.

B. Z. posiada doświadczenie zawodowe z uwagi na zdobyte wykształcenie w Wyższej Szkole (...) zasobami ludzkimi we współczesnym przedsiębiorstwie, ukończone studia podyplomowe oraz wykonywaną pracę od ponad 3 lat na stanowisku kierownika zmiany w sklepie spożywczym.

Przed przystąpieniem do pracy odwołująca została przeszkolona z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Praca była przez nią wykonywana od godziny 7.00, 8.00 do 12.00, a obecność w pracy była potwierdzana przez nią podpisami na listach obecności. Bieżący nadzór nad pracą odwołującej oraz pozostałych pracowników sprawowała A. M. (1).

B. Z. świadczyła pracę od 1.05.2014 r. do 11.06.2014 r. Od 12.06.2014 r. do 14 lipca 2014 r. otrzymała wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy finansowane ze środków pracodawcy w związku z ciążą , natomiast od 15 lipca 2014 r. przebywała na zasiłku chorobowym z ubezpieczenia społecznego do 31 sierpnia 2014 r. . W lipcu 2014 r. poroniła dziecko. Od września 2014r. odwołująca wróciła do pracy .

Po jej odejściu odwołującej na zwolnienie lekarskie nie został nikt zatrudniony, a od sierpnia 2014 r. A. M. (1) zaczęła korzystać ze zwolnienia lekarskiego.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego, akt osobowych ,a ponadto w oparciu o zeznania odwołującej B. Z. , płatnika składek A. M. (1) oraz świadków; M. P., A. M. (2), A. P. (1), D. W..

Zarówno zeznania odwołującej , płatnika składek oraz świadków Sąd uznał za wiarygodne, albowiem są one logiczne, rzeczowe, a nadto wzajemnie się uzupełniają. M. P., A. M. (2), A. P. (1), D. W.. potwierdzili fakt wykonywania przez B. Z. obowiązków pracowniczych. Jak wynika z ich zeznań B. Z. pracowała głównie w biurze, czasami w sklepie, wprowadziła innowacje, jak zdrową żywność, program bonusowy pod nazwą „ Dobry punkt’ . Z kolei świadek A. P. oraz E. P. potwierdzili fakt przywożenia przez odwołującą dokumentów , faktur do biura rachunkowego.

Zeznania k. 41-43/.

Rzeczowy materiał dowodowy nie budził wątpliwości Sądu, nadto nie był kwestionowany przez strony.

Istotą sporu w przedmiotowym postępowaniu było rozważanie, czy odwołująca B. Z. posiadała tytuł prawny do objęcia jej ubezpieczeniami społecznymi jako pracownik w Sklepie (...) w S..

Zgodnie z treścią przepisów art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. Nr 1442 j.t.) pracownik objęty jest obowiązkowymi ubezpieczeniami: emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym.

Zgodnie z art. 13 pkt 1 powołanej ustawy obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym powstaje od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych spoczywa na płatniku składek (art. 36 ust. 2 ustawy), którym jest pracodawca (art. 4 pkt 2 lit. a ustawy).

Na podstawie art. 86 ust. 2 ustawy systemowej Zakład Ubezpieczeń Społecznych w ramach przeprowadzanych kontroli może między innymi ustalać zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego oraz prawidłowość i rzetelność obliczania, potrącania i opłacania składek oraz innych składek i wpłat, do których pobierania obowiązany jest Zakład. Może więc badać fakt zawarcia umowy o pracę oraz jej ważność, celem stwierdzenia objęcia pracownika ubezpieczeniami społecznymi (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2005 r. sygn. akt III UK 200/04, publ. LEX nr 155677).

Natomiast na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących zgłaszania do ubezpieczeń społecznych.

Osoba kwestionująca stanowisko organu rentowego zawarte w wydanej po przeprowadzeniu postępowania kontrolnego decyzji zobowiązana jest nie tylko do podważania trafności poczynionych przez organ rentowy ustaleń, ale również – nie ograniczając się wyłącznie do polemiki z tymi ustaleniami – winna, zgodnie z treścią przepisu art. 6 k.c., wskazać na okoliczności i fakty znajdujące oparcie w materiale dowodowym, z których możliwym byłoby wyprowadzenie wniosków i twierdzeń zgodnych ze stanowiskiem zaprezentowanym w odwołaniu.

Analiza całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego i to zarówno osobowego, jak i rzeczowego prowadzi do wniosku, że odwołująca zadaniu temu sprostała

Z akt sprawy wynika bowiem niezbicie, że odwołująca B. Z. od dnia 1.05.2014 r, tj. od dnia nawiązania stosunku pracy, do dnia 11.06.2014 r., tj. od kiedy rozpoczęła zwolnienie lekarskie związku z ciążą, wykonywała obowiązki pracownicze.

Za nieuzasadnione zatem uznać trzeba wszelkie twierdzenia pozwanego organu rentowego, że umowa o pracę zawarta z odwołującą zawarta została dla pozorów, to jest wyłącznie w celu objęcia B. Z. obowiązkiem ubezpieczenia społecznego.

W tym miejscu podkreślić należy, że zgodnie z przyjętym w judykaturze stanowiskiem sam fakt, że zawierające umowę o pracę strony kierują się wyłącznie objęciem pracownika ubezpieczeniem społecznym nie może skutkować nieważnością takiej umowy. Także dążenie przez kobietę w ciąży do podlegania pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu nie może być uznane za sprzeczne z prawem, skorzystanie bowiem z ochrony gwarantowanej pracowniczemu ubezpieczeniem społecznym jest legalnym celem zawierania umów o pracę, niemniej niezbędne jest wykazanie realizowanie postanowień umowy, co w przedmiotowej sprawie – jak już wskazano – nastąpiło.

Zgodnie bowiem z treścią przepisu art. 83 § 1 k.c. zdanie pierwsze oświadczenie woli złożone jest dla pozorów wtedy, gdy z góry powziętym zamiarem stron jest brak woli wywołania skutków prawnych, przy jednoczesnej chęci wprowadzenia innych w błąd co do rzekomego dokonania określonej czynności prawnej. Gdy pod pozorowaną czynnością prawną nie kryje się inna czynność prawna, mamy do czynienia z tzw. pozornością zwykłą.

W judykaturze przyjmuje się przy tym, że nie jest istotne, czy strony zawierające umowę o pracę miały realny zamiar wzajemnego zobowiązania

się pracownika do świadczenia pracy, a przez pracodawcę do zapewnienia pracy i wynagrodzenia za nią – lecz, to, czy zamiar stron został w rzeczywistości zrealizowany (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2006 roku, II UK 202/05, publ. LEX nr 1001204; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2001 roku, II UKN 244/00, publ. LEX nr 55418; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2006 roku, II UK 164/05, publ. LEX nr 192461).

W tym miejscu wskazać jednocześnie należy, że zgodnie z treścią przepisu art. 22 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, w miejscu i czasie przez pracodawcę wyznaczonym, a pracodawca do zatrudnienia pracownika za wynagrodzeniem. Celem zatem i zamiarem stron umowy o pracę winna być faktyczna realizacja treści stosunku pracy w granicach zakreślonych umową, przy czym oba te elementy wyznaczają: ze strony pracodawcy – realna potrzeba ekonomiczna i umiejętności pracownika, zaś ze strony pracownika – ekwiwalentność wynagrodzenia uzyskanego ze świadczenia pracy.

Według zaś art. 8 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, czyli zatrudnioną przez pracodawcę. Przyjęcie, że dochodzi do powstania stosunku pracy, niezależnie od tego, czy pracownik do pracy przystąpi, obalone jest ustalenie, że pomimo zawarcia umowy nie nastąpiło zatrudnienie pracownika. Dlatego w sytuacji, gdy po zawarciu umowy o pracę pracownik podejmie pracę i ją wykonuje, a pracodawca godzi się na to, nie można mówić o pozorności i przeciwnie – pozorność występuje w przypadku nie realizowanie przez pracownika czynności pracowniczych.

Transponując powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy stwierdzić trzeba – jak wskazano na wstępie – że twierdzenia pozwanego organu rentowego kwestionujące ważność umowy o pracę z dnia 1.05.2014 roku, jaką zawarła B. Z. z A. M. (1) są pozbawione podstaw.

Z osobowego materiału dowodowego wynika bowiem niezbicie, że zatrudniona B. Z. wykonywała prace, które w szerokim zakresie odnosiły się do wprowadzenia promocji, nowych inicjatyw celem przyciągnięcia klientów.

Z materiału dowodowego wynika przy tym, że odwołująca przychodziła do pracy codziennie w godzinach rannych i nie kolidowało to z jej pracą w sklepie (...)

i P. w K., którą wykonywała od godziny 13.30.

Należy również zauważyć, iż wprawdzie po przejściu na zwolnienie lekarskie odwołującej nikt nie został przyjęty na jej stanowisko, jednakże miało to miejsce jedynie na przestrzeni nie całych 3 miesięcy, gdyż odwołująca powróciła do pracy i nadal pracuje.

Konkludując stwierdzić trzeba, że odwołanie B. Z., jest uzasadnione, albowiem postępowanie dowodowe wykazało, że po nawiązaniu stosunku pracy wykonywała ona obowiązki pracownicze.

W związku z powyższym Sąd w oparciu o przepis art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdził, iż B. Z. jako pracownik u płatnika składek Sklep (...)” A. M. (1) w S. podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu wypadkowemu w okresie od 1.05.2014 r.

SSO Anna Walczak – Sarnowska